

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 16, 2022

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:2421](#) 23-08-2022

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:2336](#) 16-08-2022

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:2327](#) 16-08-2022

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2022:2754](#) 09-08-2022

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:2346](#) 02-08-2022

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2022:2655](#) 28-07-2022

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2022:2653](#) 28-07-2022

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2022:2648](#) 28-07-2022

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2022:3088](#) 22-08-2022

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2022:4835](#) 12-07-2022

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2022:4799](#) 16-06-2022

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:4820](#) 07-04-2022

RECHTSPRAAK

Kort geding. Gijzeling bij niet-nakoming omgangsregeling.

Feiten en omstandigheden

Partijen hebben een relatie met elkaar gehad en zijn de ouders van een 4-jarig kind. De man heeft het kind erkend en het gezag wordt uitgeoefend door de vrouw, bij wie het kind woont. Het kind staat sinds 19 december 2018 onder toezicht van de gecertificeerde instelling (GI). De rechtbank heeft bij beschikking van 19 november 2021, voor zover hier relevant, een omgangsregeling vastgesteld waarin de vader en het kind recht hebben op omgang met elkaar gedurende maximaal twee uur eens per twee weken op een door de GI te bepalen locatie en door de GI te bepalen begeleiding.

De vrouw heeft aan de door de rechtbank vastgestelde omgangsregeling niet willen meewerken. Dit heeft ertoe geleid dat de GI op 4 april 2022 een schriftelijke aanwijzing heeft gegeven die er onder meer toe strekt dat de vrouw de door de rechtbank vastgestelde omgangsregeling zal nakomen. Aangezien de vrouw de schriftelijke aanwijzing niet naleefde heeft de GI de kinderrechter verzocht de schriftelijke aanwijzing te bekrachtigen, hetgeen de kinderrechter bij beschikking van 24 mei 2022 heeft gedaan. Dit heeft niet tot een gedragsverandering bij de vrouw geleid, waarna de man in een kort geding nakoming van de omgangsregeling op straffe van verbeurte van een dwangsom heeft gevorderd. De voorzieningenrechter heeft de vrouw veroordeeld om uitvoering te geven aan de omgangsregeling zoals die is bepaald op straffe van een dwangsom van € 75 voor iedere keer dat zij niet volledig de omgangsregeling naleeft. De vrouw weigert nog steeds om de omgangsregeling na te komen en zij houdt ieder contact met de GI af. De vrouw heeft door haar weigering inmiddels dwangsommen verbeurd en heeft aangegeven die op de koop toe te nemen. De deurwaarder, belast met de incasso van de inmiddels verbeurde dwangsommen, heeft gerapporteerd dat de vrouw onvoldoende verhaal biedt om de verbeurde dwangsommen volledig te kunnen incasseren.

De man wil dat de voorzieningenrechter bepaalt dat de vrouw de omgangsregeling zoals deze is opgenomen in de beschikking van 19 november 2021 dient na te leven en, voor het geval de vrouw niet overgaat tot naleving van de beschikking, aan de man verlop wordt verleend om

over te gaan tot lijfswang. De man heeft erop gewezen dat alles wat hij en de GI hebben ondernomen om tot omgang te komen, vergeefs is geweest.

De beoordeling

Het gaat in deze zaak om het uitgangspunt dat rechterlijke uitspraken dienen te worden nagekomen en dat niet geduld kan worden dat personen niet aan die verplichting tot nakoming voldoen. Toepassing van lijfswang om tot tenuitvoerlegging van een rechterlijke uitspraak te komen dient daarbij, gelet op het vrijheidsbenemende karakter van dit dwangmiddel, echter alleen te worden ingezet als laatste redmiddel, omdat niets anders blijkt te werken. Bij de beoordeling of dit laatste redmiddel moet worden ingezet betreft de voorzieningenrechter de belangen van het nu 4 jaar oude kind. Die belangen worden gediend met de nakoming van de omgangsregeling, maar die belangen worden ook geschaad als zijn moeder, die voor hem zorgt, gedetineerd wordt omdat zij de omgangsregeling niet wil nakomen

De vrouw is net als bij alle voorgaande zittingen na het geven van de beschikking van 19 november 2021 niet verschenen voor de mondelinge behandeling. Haar advocaat heeft daarom voor haar het woord gevoerd en uitgelegd, samengevat weergegeven, dat de vrouw niet wil meewerken om de redenen die zijn opgesomd in het verzoekschrift ontzegging omgangsregeling zoals hij dat inmiddels bij de rechtbank heeft ingediend. Verder heeft hij toegelicht dat de vrouw ook vindt dat de vastgestelde omgangsregeling te beperkt is om een band tussen het kind en zijn vader op te kunnen bouwen en dat zijn vader bovendien kennelijk ongeschikt of niet in staat is tot omgang, zodat de omgangsregeling altijd moet worden begeleid. De advocaat van de vrouw vindt dat bij een eventuele toewijzing van de vordering de duur van de gijzeling moet worden beperkt tot de duur van de gemiste omgang.

De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) heeft uitgelegd, samengevat weergegeven, dat het gelet op de leeftijd en de ontwikkeling van het kind van belang is dat er wel contact is met zijn vader, hoe beperkt dat contact ook is en ook indien de regeling niet binnen afzienbare termijn kan worden uitgebreid. De raad heeft verder zijn zorgen geuit over de situatie die ontstaat als de vrouw volhardt in haar weigering de zorgvuldig tot stand gekomen omgangsregeling na te komen en lijfswang derhalve volgt. De raad meent dat op dit moment een uithuisplaatsing (nog) niet een alternatief is ten opzichte van een eventuele gijzeling van de vrouw, omdat de uithuisplaatsing er hoe dan ook toe leidt dat het kind voor langere tijd uit huis wordt geplaatst. De raad heeft erop gewezen dat de uithuisplaatsing wel in beeld komt als de situatie zich zo ontwikkelt dat die gijzeling vaker plaatsvindt dan één keer. De raad heeft vanuit het belang van het kind geadviseerd de vordering toe te wijzen, maar de duur van de gijzeling van de moeder te beperken tot maximaal 24 uur per overtreding. De GI sluit zich aan

bij de zienswijze van de raad.

Volgens de voorzieningenrechter gaat het in deze zaak om de vrouw, die meent dat zij zich niet heeft te houden aan wat de rechter beslist en haar eigen inzichten en opvattingen wil laten voorgaan op dat wat de raad en de GI op grond van onderzoek passend en geboden vinden en wat de rechtbank en kinderrechter vervolgens hebben beslist.

Zorgelijk is de afwijzende houding van de vrouw ten aanzien van de hulpverlening, die met zich meebrengt dat de ondertoezichtstelling inhoudsloos is geworden, hulpverlening stagneert en het kind onder gelijkblijvende omstandigheden door de opvoedsituatie, die de vrouw biedt, ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd. Zorgelijk is ook dat de vrouw niet alleen alle hulpverlening afwijst, iets waar tot zover nog niet door de GI op is ingegrepen, maar ook niet verschijnt bij de rechtszaken die over het kind en zijn recht op omgang worden gevoerd.

Een en ander brengt met zich dat de voorzieningenrechter zich meer zorgen maakt over de mogelijkheden van de vrouw om toereikend voor het kind te zorgen, dan zorgen over de gevolgen van een met lijfswang afgedwongen contact tussen het kind en zijn vader.

Die lijfswang komt in beeld, omdat alle andere dwangmiddelen vergeefs zijn ingezet. Het niet willen nakomen heeft er eerder toe geleid dat de vrouw dwangsommen zijn opgelegd. Het opleggen van die dwangsommen heeft echter geen enkel effect. De vrouw neemt ze, zoals ze het zelf in haar brieven verwoordt, op de koop toe. Veel ongemak ervaart de vrouw er ook niet van. Haar inkomen is zo beperkt dat incasso van inmiddels verbeurde dwangsommen niet (volledig) mogelijk is. Gelet op het fundamentele karakter van het recht op omgang heeft de man in dit geval terecht gegrepen naar de wettelijke mogelijkheid om lijfswang toe te passen.

De voorzieningenrechter heeft besloten de vordering toe te wijzen op de wijze zoals hierna wordt bepaald, waarbij de duur van de lijfswang wordt beperkt in overeenstemming met wat de raad heeft geadviseerd, gelet op het verstrekende en ingrijpende karakter van de lijfswang. Daarnaast zal hij de lijfswang beperken tot maximaal drie keer, ervan uitgaande dat wanneer lijfswang daadwerkelijk en bij herhaling moet worden toegepast, de GI in lijn met wat de raad daarover heeft geadviseerd zal besluiten tot een dan minder ingrijpend middel, namelijk een uithuisplaatsing van het kind.

De voorzieningenrechter beslist verder dat de vrouw moet worden veroordeeld in de op de gebruikelijke wijze te begroten kosten van deze procedure. Hij wijkt in die beslissing af van de in artikel 237 lid 1 tweede volzin Rv gegeven uitgangspunt dat de kosten van de procedure als deze worden gecompenseerd. Voor de afwijking is redengevend dat de vrouw bij herhaling en tegen beter weten in volhardt in haar weigering zich te houden aan wat de rechter beslist en zij daardoor de man noodzaakt haar steeds in rechte te betrekken.

De rechter vindt het belangrijk dat deze regeling zo wordt uitgevoerd en dat het belang van het kind bij de uitvoering van deze regeling zwaarder weegt dan het belang dat wordt gediend met een schorsing door het instellen van hoger beroep of herbeoordeling van zijn beslissing in een executiekortgeding. Om die reden zal de rechter zijn beslissing uitvoerbaar bij voorraad verklaren (vgl. HR 20 december 2019, ECLI:NL:HR:2019:2026).

Conclusie

De voorzieningenrechter veroordeelt de vrouw om mee te werken aan de omgangsregeling en verklaart het vonnis uitvoerbaar bij lijfswang, in die zin dat indien de vrouw niet meewerkt aan de omgangsregeling haar voor iedere overtreding telkens voor de duur ten hoogste 24 uur lijfswang kan worden opgelegd met dien verstande dat de lijfswang niet vaker dan drie keer ten uitvoer wordt gelegd en bepaalt dat de kosten van de toegepaste lijfswang voor rekening komen van de vrouw. De voorzieningenrechter veroordeelt de vrouw in de kosten van het geding tot aan deze uitspraak aan de zijde van de man begroot op € 526,03.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 22-08-2022

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2022:3088

Zaaknummer: C/18/215472 / KG ZA 22-151

Rechters: B.R. Tromp

Advocaten: J.F.M. Hanus en A.R.H. Baas

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie en ouderverstoting. Het aandeel van de vrouw in de ontstane situatie is niet zodanig grievend dat naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid geen nakoming van de onderhoudsplicht kan worden verlangd. Geen sprake van samenleven als waren zij gehuwd.

Feiten en omstandigheden

Het huwelijk van partijen (sinds 1996) is op 12 maart 2013 ontbonden door inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de burgerlijke stand. Partijen zijn de ouders van twee meerderjarige kinderen (uit 1997 en 1999). Bij de echtscheidingsbeschikking is bepaald dat de man € 9.479 per maand dient te betalen aan de vrouw als uitkering tot levensonderhoud met ingang van de dag van inschrijving van de beschikking.

In hoger beroep is de echtscheidingsbeschikking vernietigd voor wat betreft de daarin vastgestelde partneralimentatie en is de door de man aan de vrouw te betalen partneralimentatie bepaald op € 6.785 per maand met ingang van 12 maart 2013 tot 17 december 2014 en op € 4.940 per maand met ingang van 17 december 2014. Bij herstelbeschikking is de door de man te betalen partneralimentatie bepaald op € 7.559 per maand met ingang van 12 maart 2013 tot 17 december 2014 en met ingang van 17 december 2014 op € 5.485 per maand. De Hoge Raad heeft zowel het principale cassatieberoep van de vrouw als het incidentele cassatieberoep van de man verworpen. In 2016 respectievelijk 2017 zijn de verzoeken van de man tot wijziging van de partneralimentatie afgewezen door de rechtbank en het hof. Door de wettelijke indexering bedraagt de partneralimentatie met ingang van 1 januari 2021 € 6.250 per maand en met ingang van 1 januari 2022 € 6.369 per maand.

Bij de bestreden beschikking van de rechtbank Amsterdam van 21 maart 2021 is de man niet-ontvankelijk verklaard in zijn verzoek om de partneralimentatie te wijzigen op grond van artikel 1:401 lid 4 BW. De man verzoekt de bestreden beschikking te vernietigen en voor zover hier relevant, de partneralimentatie, zoals opgenomen in de (herstel)beschikking, te wijzigen. Voor zover de beslissing van het hof zal leiden tot een situatie waarin de man te veel

partneralimentatie heeft voldaan, verzoekt de man de vrouw te veroordelen het door haar te veel ontvangen bedrag aan partneralimentatie aan hem te voldoen.

Beoordeling en motivering

Ouderverstoting

De man heeft (bij aanvullend verzoek) primair verzocht een onderzoek te laten starten naar de vraag of sprake is van ouderverstoting en partijen op te roepen om, zolang de man partneralimentatie aan de vrouw betaalt en sprake is van ouderverstoting, te blijven werken aan het oplossen van deze ouderverstoting en subsidiair partijen op te roepen samen en onder begeleiding van een professionele en in dit onderwerp gespecialiseerde instantie het issue van de ouderverstoting op te pakken.

Nog daargelaten dat van ouderverstoting door toedoen van de vrouw niet is gebleken, overweegt het hof als volgt. Voor zover de man met zijn verzoeken contactherstel met de kinderen beoogt, ontbreekt een wettelijke grondslag, nu de kinderen meerderjarig zijn en de uit artikel 1:247 lid 2 BW volgende verplichting voor de ouders om de ontwikkeling van de banden van de kinderen met de andere ouder te bevorderen dus niet meer geldt. Bovendien ontbreekt een dergelijk verzoek tot contactherstel, nu de man op dit punt niet heeft verzocht de bestreden beschikking te vernietigen en niet heeft aangegeven welke andere beslissing van de rechter in hoger beroep wordt verwacht, zodat voor zover hij contactherstel beoogt de man geen belang heeft bij zijn verzoeken. Gelet op het voorgaande zal het hof de genoemde verzoeken ten aanzien van de ouderverstoting afwijzen.

Partneralimentatie

Artikel 1:160 BW (samenleven als waren zij gehuwd)

De man verzoekt voor recht te verklaren dat de vrouw sinds 1 oktober 2020 samenleeft als ware zij gehuwd met als gevolg dat op grond van artikel 1:160 BW de partneralimentatie met ingang van 1 oktober 2020 is geëindigd. Verder verzoekt de man de vrouw te veroordelen tot terugbetaling van hetgeen zij vanaf 1 oktober 2020 tot de datum van de te geven beschikking te veel heeft ontvangen.

Het hof overweegt als volgt. Voor een bevestigende beantwoording van de vraag of sprake is van samenleven met een ander als waren zij gehuwd als bedoeld in artikel 1:160 BW is vereist dat tussen de samenwonenden een affectieve relatie bestaat van duurzame aard, die meebrengt dat de gescheiden echtgenoot en die ander met elkaar samenwonen, elkaar wederzijds verzorgen en een gemeenschappelijke huishouding voeren. Van een wederzijdse

verzorging en een gemeenschappelijke huishouding is onder meer sprake als de samenwonenden hetzij bijdragen in de kosten van de gezamenlijke huishouding hetzij op andere wijze in elkaars verzorging voorzien. Het onherroepelijke karakter van de in artikel 1:160 BW besloten liggende sanctie vergt dat deze bepaling restrictief dient te worden uitgelegd, hetgeen meebrengt dat niet snel mag worden aangenomen dat is voldaan aan de door deze bepaling gestelde eisen voor de beëindiging van de verplichting levensonderhoud te verschaffen. Het gevolg is immers dat de betrokkene definitief een aanspraak op levensonderhoud verliest.

Het hof is van oordeel dat de man, tegenover de gemotiveerde betwisting door de vrouw, niet, althans onvoldoende concreet heeft gesteld en onderbouwd dat sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 1:160 BW, op grond waarvan de onderhoudsverplichting van de man jegens de vrouw zou moeten eindigen. Het hof overweegt daartoe als volgt. Niet in geschil is dat sprake is geweest van een affectieve relatie met de partner; aan deze relatie is volgens de verklaring van de partner in 2017 een einde gekomen. Het hof is echter van oordeel dat de man niet, althans onvoldoende met feiten onderbouwd heeft gesteld dat aan de overige te stellen eisen in het kader van artikel 1:160 BW – samenwoning, gemeenschappelijke huishouding en wederzijdse verzorging – is voldaan. Een eenmalige overboeking van een bedrag door de vrouw en de partner vanaf een rekening van de vrouw naar ‘grootverzettetekanker’, is onvoldoende om aan te nemen dat de vrouw en de partner een gemeenschappelijke huishouding voer(d)en. De enkele omstandigheid dat de vrouw is verhuisd naar het door haar op 1 oktober 2020 in eigendom verkregen appartement, welk appartement zich bevindt in het appartementencomplex waar de partner in een ander appartement woont, rechtvaardigt niet de conclusie dat de vrouw en de partner met elkaar samenwonen. Ook is de niet met stukken onderbouwde stelling van de man dat de vrouw en de partner al vele jaren samen boodschappen doen, samen op vakantie gaan, samen culturele activiteiten ondernemen, zich profileren als een stel en samen door de stad lopen, onvoldoende om aan te nemen dat sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 1:160 BW op grond waarvan de onderhoudsverplichting van de man jegens de vrouw zou moeten eindigen, zodat de verzochte verklaring voor recht zal worden afgewezen. Nu geen sprake is van beëindiging van de onderhoudsverplichting, is er ook geen sprake van te veel betaalde partnernalimentatie, zodat het betreffende verzoek van de man eveneens wordt afgewezen.

Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar

De man verzoekt primair de partnernalimentatie, zoals opgenomen in de (herstel)beschikking te beëindigen dan wel op nihil te stellen. Subsidiair verzoekt de man een termijn vast te stellen, die inhoudt dat de partnernalimentatie wordt beperkt tot 12 maart 2021 (acht jaar na de echtscheiding).

Het hof overweegt als volgt. De door het huwelijk ontstane lotsverbondenheid vormt de basis waarop de verplichting tot betaling van partneralimentatie is gegrond. Buiten het in de wet geregelde geval van artikel 1:160 BW kan de rechter een lopende alimentatieverplichting slechts doen eindigen wegens andere omstandigheden dan ontbrekende draagkracht of behoefte, op de grond dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is om van de gewezen echtgenoot nog langer een bijdrage in het levensonderhoud te verlangen. Het dient te gaan om zodanig grievend gedrag dat gezien de bijzondere verhouding tussen partijen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid geen nakoming van de onderhoudsplicht kan worden verlangd. De enkele constatering van wangedrag of grievend gedrag van de onderhoudsgerechtigde jegens de onderhoudsplichtige, leidt er niet zonder meer toe dat de lotsverbondenheid niet langer aanwezig is. In het algemeen geldt dat bij de beoordeling in een concreet geval of een zodanige situatie zich voordoet, terughoudendheid dient te worden betracht, mede gelet op het onherroepelijke karakter van een dergelijke beëindiging. Niet iedere vorm van wangedrag of grievend gedrag is daarom aanleiding om de onderhoudsverplichting te beëindigen.

Uit hetgeen over en weer in de stukken en op de mondelinge behandeling naar voren is gebracht blijkt dat er sinds het uiteengaan van partijen veel (juridische) strijd tussen hen is geweest, waarvan de kinderen het nodige hebben meegekregen. De zorgregeling tussen de man en de kinderen is niet (altijd) deugdelijk uitgevoerd. Partijen hebben ieder een eigen visie op de oorzaak van de huidige situatie, waarin er geen (goed) contact is tussen de man en de kinderen. In de visie van de man heeft de vrouw de kinderen tegen hem opgezet. Volgens de vrouw bemoeilijkt de man het contact met de kinderen door zijn eigen gedrag. Naar het oordeel van het hof heeft de man, tegenover de gemotiveerde betwisting door de vrouw, onvoldoende onderbouwd dat sprake is van ouderverstoting. De kinderen hebben de man in (onder meer) e-mails en in brieven aan de rechtbank gewezen op zijn eigen aandeel in het ontstaan en voortbestaan van beperkt contact tussen hen en zij hebben concreet aangegeven waarin de man naar hun mening tekort is geschoten. Hoewel de kinderen de man meermaals hebben laten weten dat zij willen dat de man ermee stopt om over ouderverstoting te spreken, kan hij dat onderwerp niet laten rusten. Het is niet onbegrijpelijk dat de kinderen daardoor, zoals zij zelf schrijven, ervaren dat hun vader hen niet serieus neemt. Niet is gebleken dat de vrouw de kinderen een negatieve houding tegenover de man heeft opgelegd. Uit het voorgaande volgt dat (ook) de houding en het gedrag van de man een rol hebben gespeeld in het ontstaan van de huidige situatie. Ten aanzien van de stelling van de man dat de vrouw meerdere malen in zijn woning heeft ingebroken overweegt het hof dat, wat daar ook van zij, niet is komen vast te staan dat deze omstandigheid (mede) heeft geleid tot het ontbreken van contact tussen de man en de kinderen. Voor zover de vrouw een aandeel heeft gehad in de ontstane situatie ziet het hof daarin geen zodanig grievend gedrag van haar jegens de man dat

naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid geen nakoming van de onderhoudsplicht kan worden verlangd. De grief van de man faalt derhalve.

Artikel 1:401 lid 4 BW (rechterlijke uitspraak heeft van aanvang af niet aan de wettelijke maatstaven beantwoord)

Op grond van artikel 1:401 lid 4 BW kan een rechterlijke uitspraak betreffende levensonderhoud worden gewijzigd of ingetrokken, indien zij van de aanvang af niet aan de wettelijke maatstaven heeft beantwoord doordat bij die uitspraak van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan.

De man verzoekt meer subsidiair de partneralimentatie, zoals opgenomen in de (herstel)beschikking van het hof van 22 april 2014, te wijzigen en met ingang van de datum van indiening van het verzoekschrift in eerste aanleg op nihil te stellen, althans te verlagen op basis van de wettelijke maatstaven.

Het hof overweegt als volgt. De stelling van de man dat het hof de door hem in de eerdere procedure bij het hof overgelegde behoefteoverzichten, met onderliggende stukken, niet heeft ontvangen en zodoende niet in zijn beoordeling van de behoefte van de vrouw heeft betrokken, is – wat hier ook van zij – naar het oordeel van het hof onvoldoende om te kunnen concluderen dat het hof in die procedure van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan en de beschikking van 24 december 2013 als gevolg daarvan van de aanvang af niet aan de wettelijke maatstaven heeft beantwoord. De man heeft onvoldoende onderbouwd dat, indien zijn behoefte lijst met onderliggende stukken in de beoordeling van het hof was betrokken, dit tot een andere vaststelling van de partneralimentatie op grond van de behoefte zou hebben geleid. Dat de kostenposten van de vrouw anders moeten worden gewogen, zoals de man zowel in de procedure bij het hof destijds als in de onderhavige procedure heeft gesteld, had slechts door middel van cassatieberoep aan de orde kunnen worden gesteld en kan niet tot een geslaagd beroep op artikel 1:401 lid 4 BW leiden.

Artikel 1:401 lid 1 BW (wijziging omstandigheden)

Op grond van artikel 1:401 lid 1 BW kan een rechterlijke uitspraak betreffende levensonderhoud bij latere rechterlijke uitspraak worden gewijzigd of ingetrokken, wanneer deze nadien door wijziging van omstandigheden ophoudt te voldoen aan de wettelijke maatstaven.

De man verzoekt meer subsidiair de partneralimentatie, zoals opgenomen in de (herstel)beschikking, te wijzigen en met ingang van de datum van indiening van het verzoekschrift in eerste aanleg op nihil te stellen, althans te verlagen op basis van de wettelijke

maatstaven. De vrouw voert hiertegen verweer. Zij verzoekt (in incidenteel hoger beroep) de bestreden beschikking te vernietigen voor wat betreft de afwijzing van het verzoek van de man tot nihilstelling van de partneralimentatie op grond van artikel 1:401 lid 1 BW en de man niet-ontvankelijk te verklaren in zijn verzoek tot nihilstelling van de partneralimentatie op grond van dit artikellid.

Het hof overweegt als volgt. Met de vrouw is het hof van oordeel dat de zorg voor de kinderen destijds geen rol heeft gespeeld bij de beoordeling van de behoefte van de vrouw. Uit de beschikking van het hof uit 2013 volgt immers dat de vrouw, gezien de leeftijd van de kinderen en het feit dat de kinderen een aanzienlijk deel van de tijd bij de man verbleven, in staat werd geacht inkomsten uit arbeid te verwerven. Nu echter vaststaat dat de inkomenssituatie van de vrouw is gewijzigd, is naar het oordeel van het hof wel sprake van een wijziging van omstandigheden zoals bedoeld in artikel 1:401 lid 1 BW, zodat de man in zijn verzoek ontvankelijk is en het hof de partneralimentatie opnieuw zal beoordelen.

Zie de volledige uitspraak voor de overwegingen ten aanzien van de inzage van de financiële stukken, de behoefte en behoeftigheid van de vrouw, de draagkracht van de man, de jusvergelijking, de te betalen alimentatie en de terugbetaling.

Limitering

De man heeft verzocht de partneralimentatie te limiteren tot 12 maart 2021 (acht jaar na de echtscheiding). De vrouw heeft gemotiveerd verweer gevoerd.

Het hof overweegt als volgt. De rechter kan de partneralimentatie toekennen onder de vaststelling van een termijn. Volgens vaste jurisprudentie gelden voor een limitering van de alimentatieduur hoge eisen voor de stelplicht van de alimentatieplichtige en voor de motivering van de rechter. Het hof is van oordeel dat de omstandigheden die de man heeft aangevoerd een limitering van de duur van de alimentatieverplichting niet rechtvaardigen, en overweegt daartoe dat het hof in het voorgaande heeft vastgesteld dat het inkomen van de vrouw lager is dan haar behoefte. Van de vrouw kan redelijkerwijs niet worden verwacht dat zij volledig in haar eigen onderhoud voorziet. Gelet op het voorgaande, zal het verzoek van de man worden afgewezen.

Conclusie

De conclusie is dat de aanvullende verzoeken van de man ten aanzien van ouderverstoting worden afgewezen. Het hof zal de beschikking waarvan beroep vernietigen voor zover daarbij ten aanzien van de partneralimentatie is beslist en, opnieuw rechtdoende, de (herstel)beschikking van dit hof wijzigen en bepalen dat de man aan de vrouw met ingang van

heden als bijdrage in de kosten van haar levensonderhoud € 5,565 bruto per maand zal betalen, toekomstige termijnen telkens bij vooruitbetaling te voldoen, met ingang van 2023 jaarlijks te indexeren per 1 januari. Het meer of anders verzochte zal worden afgewezen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 02-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:2346

Zaaknummer: 200.295.839/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geen onrechtmatig handelen adoptiemoeder jegens adoptie dochter wegens het verstrekken van onjuiste informatie. Vordering tot afgifte van stukken wordt afgewezen.

Feiten en omstandigheden

Appellante is bij dagvaarding van 26 november 2020 in hoger beroep gekomen van een vonnis van de rechtbank Amsterdam van 4 november 2020. De feiten zoals vastgesteld in het bestreden vonnis zijn niet in geschil en zullen als uitgangspunt worden genomen door het hof. Appellante is geboren in Bangladesh en geadopteerd door de geïntimeerde en haar toenmalige echtgenoot. Appellante is in april 1977 naar Nederland gekomen en de adoptie is uitgesproken in oktober 1987. Appellante heeft in 2006 een kopie van haar originele Bengaalse paspoort gekregen van geïntimeerde, evenals de volgende papieren:

een ondertekende verklaring van de medical officer van de 'Netherlands Intercountry Child Welfare Organisation' (NICWO);
een ongetekend document getiteld 'beëdigde verklaring';
een ongedateerde verklaring van een sociaal werker van de NICWO (zowel een vertaling van het document als de originele verklaring).

Naar aanleiding hiervan heeft appellante in 2006 een bezoek gebracht aan het bureau van The New York Times en de Bengaalse ambassade in New York. In 2016 heeft appellante geïntimeerde een brief geschreven waarin zij stelt dat geïntimeerde onware uitlatingen tegenover haar heeft gedaan met betrekking tot haar adoptie en haar al in 2006 heeft voorgehouden een onderzoek naar haar uitlatingen dienaangaande te hebben laten doen. In september 2017 heeft appellante van de adoptieorganisatie Wereldkinderen kopieën van haar adoptiedossier ontvangen. Bij deze documenten zaten twee brieven, gedateerd april en juni 1977, inzake respectievelijk de afstands- en gezondheidsverklaring en de voogdij-overdrachtsverklaring.

In februari 2017 is een strafrechtelijk onderzoek ingesteld naar appellante, gericht op belaging

(art. 285b Sr). Met geïntimeerde is in dit verband ook een gesprek gevoerd door twee politieambtenaren. Hierin is onder andere de adoptie van appellante ter sprake gekomen. De rechtbank Den Haag heeft appellante strafrechtelijk veroordeeld wegens stalking van een of meer derden. Appellante heeft hoger beroep ingesteld tegen dit vonnis en loopt thans in een proeftijd van een voorwaardelijke straf.

Naar aanleiding van de mondelinge behandeling op 29 mei 2018 van het verzoek tot herroeping heeft geïntimeerde appellante het originele Bengaalse paspoort en schoolpapieren laten overhandigen. Bij brief van 22 februari 2019 heeft appellante geïntimeerde aansprakelijk gesteld voor de in deze procedure gevorderde schade. De rechtbank heeft bij vonnis van 24 juli 2019 geïntimeerde ontslagen van instantie – naar aanleiding van de aanvankelijk dagvaarding van 29 mei 2019 – omdat de appellante het griffierecht niet tijdig had voldaan. Vervolgens heeft appellante geïntimeerde opnieuw gedagvaard.

Beoordeling en motivering

Zaak in eerste aanleg

Appellante heeft in eerste aanleg bij dagvaarding van 14 augustus 2019 – samengevat – een verklaring voor recht gevorderd, inhoudende dat geïntimeerde onrechtmatig jegens haar heeft gehandeld door na te laten om alle beschikbare informatie aan appellante te verstrekken over haar herkomst en afstamming en heeft gehandeld in strijd met de op haar rustende informatieverplichting en dientengevolge jegens appellante schadeplichtig is geworden. Ook vordert appellante – op straffe van een dwangsom – afgifte van het volledige adoptiedossier. Daarnaast vordert appellante € 30.000 aan materiële en immateriële schadevergoeding, alsmede een verbod voor geïntimeerde om uitlatingen te doen over appellante en een kostenveroordeling. In reconventie heeft geïntimeerde gevorderd dat het appellante gedurende tien jaar wordt verboden om op enigerlei wijze contact op te nemen met geïntimeerde, met veroordeling van appellante in de proceskosten. De rechtbank heeft de vorderingen van appellante afgewezen en haar veroordeeld in de proceskosten. Appellante komt op tegen deze beslissing en de motivering daarvan met elf grieven.

De rechtbank heeft geoordeeld dat de schadevergoedingsvordering van appellante is verjaard voor zover de vordering is gebaseerd op onrechtmatig handelen door geïntimeerde omdat zij onjuiste mededelingen met betrekking tot het wel/niet overlijden van de biologische moeder van appellante heeft gemaakt. De rechtbank overweegt dat appellante in 2006, na overhandiging van de hiervoor genoemde documenten, wist dat de beweerdelijke gedane mededelingen niet juist waren en dat de vordering tot aansprakelijkheidsstelling in februari 2019 was verjaard. De vordering inzake het verwijt dat de geïntimeerde vóór 2006 aan

appellante geen informatie over de adoptie heeft verstrekt is, volgens de rechtbank, ook verjaard, daar appellante vanaf haar meerderjarigheid al een vordering tot vergoeding hiervoor had kunnen instellen.

Grievens en beoordeling

Appellante komt tegen deze oordelen op met haar eerste en vierde grief en stelt zich op het standpunt dat het niet van belang is dat zij in 2006 wist dat haar moeder in 1977 nog leefde, maar dat van belang is het moment waarop zij wist dat geïntimeerde de onwaarheid sprak. Dit was pas in september 2017, toen appellante haar dossier van de adoptieorganisatie ontving. Om dezelfde redenen is appellante van mening dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat de vordering uit onrechtmatige daad is verjaard voor zover deze was gegrond op het niet (volledig of juist) geven van informatie. Volgens appellante is het immers niet zo dat zij eerder dan vijf jaar voor aansprakelijkstelling (11 februari 2019) wist dat geïntimeerde onjuiste en/of onvolledige informatie over de adoptie had gegeven.

Het hof overweegt dat de informatie met betrekking tot de biologische moeder van appellante enkel onjuist kan zijn wanneer de biologische moeder nu nog leeft dan wel in ieder geval nog leefde op het moment dat geïntimeerde anderszins vertelde. Dit blijkt niet uit de overlegde stukken en appellante heeft hierover zelf ook niets aangevoerd. Als appellante wilde betogen dat geïntimeerde onrechtmatig heeft gehandeld door ten onrechte te vertellen dat haar moeder in 1977 al was overleden, dan is de hierop gebaseerde schadevergoedingsvordering verjaard en sluit het hof zich aan bij de motivering van de rechtbank. Als appellante het onrechtmatig handelen baseert op het feit dat geïntimeerde heeft verteld dat de biologische moeder op een later moment dan in 1977 is overleden, dan kan de vordering niet slagen, omdat zij in dat geval onvoldoende heeft gesteld. Appellante had dan moeten onderbouwen waarom deze informatie niet juist was en waaruit dat blijkt.

De advocaat van de appellante heeft ter zitting betoogd dat het in strijd is met de eisen van redelijkheid en billijkheid om een beroep te doen op verjaring en verwijst daarbij naar de brief van de toenmalig Minister voor Rechtsbescherming van 11 februari 2021, waarin deze opmerkt dat de Staat der Nederlanden zich in procedures tegen de Staat niet langer zal beroepen op verjaring. Het hof oordeelt dat dit betoog faalt. Hoewel ook bij een korte verjaringstermijn een dergelijk beroep onaanvaardbaar kan zijn (ECLI:NL:HR:2018:2047), is terughoudendheid vereist bij het aannemen van een uitzondering. Appellante had voldoende feiten en omstandigheden moeten stellen om aan te tonen waarom er sprake is van een uitzonderlijk geval en een enkele verwijzing naar de brief is onvoldoende. Het hof oordeelt dat in onderhavige procedure is gesteld noch gebleken dat de regels bij de adoptie niet zijn gevolgd. Het hof concludeert dat grieven I en IV falen, evenals grief V – inzake het onrechtmatig

afwijzen van de gevorderde verklaring voor recht door de rechtbank.

Met haar tweede grief komt appellante op tegen het oordeel van de rechtbank dat, voor zover de schadevergoedingsvordering was gebaseerd op onrechtmatig handelen, deze strandt omdat appellante geen feiten heeft gesteld waaruit kan worden geconcludeerd dat geïntimeerde over meer inhoudelijke gegevens over de herkomst van appellante heeft beschikt dan in de in 2006 overgeleverde documenten. Het hof stelt voorop dat het enkele bestaan van de stukken niet zonder meer meebrengt dat geïntimeerde ze heeft achtergehouden, wanneer ze deze stukken niet heeft afgegeven en ze kan geen andere stukken afgeven dan in haar bezit zijn. Het hof volgt de rechtbank in haar oordeel dat de appellante onvoldoende heeft onderbouwd dat geïntimeerde over meer stukken, inzake statusvoorlichting, heeft beschikt dan zij heeft afgegeven. Dat geïntimeerde nog andere stukken in 1977 van Wereldkinderen heeft gekregen, volgt niet uit de brieven van april en juni 1977. Het tweede grief faalt derhalve.

Grief VI – over het oordeel van de rechtbank dat de vordering tot afgifte van het adoptiedossier niet toewijsbaar is – faalt omdat appellante niet heeft gespecificeerd over welke documenten of onderdelen van het adoptiedossier geïntimeerde nog beschikt, die zij zou kunnen afgeven.

In grief III betoogt appellante dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat zij sinds 2006 over een kopie van het Bengaalse paspoort beschikt en dat niet is gebleken dat het niet kunnen beschikken over het originele paspoort tot enige schade heeft geleid. Appellante stelt dat het originele paspoort een stukje van haar verleden belichaamt en het nalaten van het afgeven hiervan door geïntimeerde een onrechtmatige daad is. Het hof oordeelt dat appellante onvoldoende heeft onderbouwd dat het niet afgeven van het paspoort onrechtmatig is, daar appellante in 2006 een kopie van het paspoort met haar persoonsgegevens heeft ontvangen. De emotionele waarde die appellante aan het originele paspoort hecht is evenmin voldoende om tot onrechtmatig handelen te oordelen. Daarnaast is het hof van oordeel dat appellante haar schade onvoldoende objectief verifieerbaar heeft onderbouwd. De grief faalt.

Met grieven VII en VIII bestrijdt appellante het oordeel van de rechtbank over het aan haar opgelegde contactverbod en de kostenveroordeling. Appellante meent dat er geen grond is voor een contactverbod, daar ten tijde van de zitting (in eerste aanleg) al een jaar geen contact tussen partijen was geweest, en dat de termijn van tien jaar ongeken/buitenproportioneel is. Appellante stelt dat rechtbank omstandigheden heeft meegewogen die op een andere kwestie zien en daarnaast ten onrechte heeft overwogen dat appellante nog in een proeftijd loopt. Appellante heeft hoger beroep aangetekend en er is nog geen sprake van een onherroepelijk oordeel. De rechtbank heeft haar beslissing gegrond op het voorhanden zijn van berichten, waarvan de inhoud de grens overschrijdt van het betamelijke en schade toebrengt aan de

reputatie, eer en goede naam van geïntimeerde. De door appellante aangevoerde omstandigheden dat zij vanwege een strafrechtelijke veroordeling voor stalking in proeftijd loop vormt geen argument om de vordering af te wijzen, aangezien dit de appellante niet heeft weerhouden van de in het bestreden vonnis genoemde gedragingen. De rechtbank acht de duur van het verbod niet disproportioneel, gelet op de leeftijd van de geïntimeerde en de inschatting dat verzoening tussen de partijen is uitgesloten. Het hof sluit zich aan bij deze motivering en neemt deze over. Appellante heeft niet betwist dat zij dergelijke berichten heeft verzonden en de inhoud en hoeveelheid van de berichten maken dat de belangen van geïntimeerde zwaarder wegen dan die van appellante. De grieven kunnen niet slagen en er is evenmin aanleiding om terug te komen op de kostenveroordeling, daar het uitgangspunt van dagvaardingsprocedures is dat de partij die in het ongelijk wordt gesteld, wordt veroordeeld in de kosten.

Grief IX ziet op het opleggen van een contactverbod aan geïntimeerde. Appellante stelt dat de rechtbank deze vordering ten onrechte heeft afgewezen, omdat geïntimeerde willens en wetens onjuiste uitingen over appellante heeft gedaan, zodat er sprake is van onrechtmatige gedragingen. Het oordeel van de rechtbank dat deze uitingen de grenzen van het betamelijke niet overschrijden is, volgens appellante, niet gemotiveerd en onbegrijpelijk. Het hof oordeelt dat, daargelaten of er sprake is van onjuiste mededelingen/opvattingen, er geen sprake is geweest van grievend of beledigend taalgebruik. Daarnaast geeft geïntimeerde voornamelijk antwoord op gestelde vragen en spreekt derden niet uit zichzelf aan over appellante. Er is derhalve geen reden voor een contactverbod en de grief faalt.

In grief X komt appellante op tegen de kostenveroordeling in conventie. Zij stelt dat deze niet gepast is, de familierechtelijke betrekkingen in acht nemend. Deze grief faalt ook. Het hof verwijst naar de beoordeling van grieven VII en VIII en het uitgangspunt dat in dagvaardingsprocedures de partij die in het ongelijk wordt gesteld, wordt veroordeeld in de kosten.

Grief XI is een zogenoemde veeggrief die geen zelfstandige bespreking behoeft.

Appellante heeft in hoger beroep aangeboden bewijs te leveren van haar stellingen, maar er zijn volgens het hof geen feiten of omstandigheden te bewijzen die tot een andere beslissing kunnen leiden en gaat daarom aan dit bewijsaanbod voorbij.

Conclusie

De grieven falen. Het vonnis waarvan beroep zal worden bekrachtigd en appellante zal, als de in het ongelijk gestelde partij, worden verwezen in de kosten van het geding in hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 23-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:2421

Zaaknummer: 200.287.392/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Invulling van het belang van het kind in het kader van de bevoegdheid van de Nederlandse rechter inzake beëindiging van het gezag over het kind dat in België bij pleegouders woont. Geen behoud, maar beëindiging van gezag vanwege onvoldoende basis voor samenwerking tussen moeder en pleegouders, die nodig is, mede gezien de (medische) beslissingen die genomen moeten worden in verband met de gezondheidsproblemen van de minderjarige. De voogdij gaat niet naar een neutrale instantie, maar blijft bij de pleegouders.

Feiten en omstandigheden

Sinds 25 mei 2018 is de inmiddels 4-jarige dochter onder toezicht geplaatst en uit huis geplaatst. Zij woont sinds 28 juli 2018 bij de huidige pleegouders in België.

De moeder verzoekt in hoger beroep de beschikking van de rechtbank van 25 januari 2022 tot beëindiging van het gezag te vernietigen en een neutrale instantie met het gezag over de minderjarige te belasten. De rechtbank heeft op grond van artikel 1:267 lid 2 BW het gezag beëindigd op inleidend verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming.

De minderjarige is een kwetsbaar meisje. Zij heeft door een incident een armpje verloren en er is inmiddels bij de minderjarige, net als bij de moeder, diabetes type I gediagnostiseerd. Het meisje heeft hierdoor in korte tijd al een aantal ziekenhuisopnames meegemaakt. Zij ontwikkelt zich wel goed bij de pleegouders.

Hoewel de pleegouders en de moeder goed contact met elkaar hebben, ondanks traumatische ervaringen in het verleden, is het onderlinge wantrouwen jegens elkaar nog niet verdwenen. Dit wantrouwen zorgt bij alle betrokkenen voor de nodige spanningen. Zo leeft bij de moeder nog steeds de vrees dat zij als buitenstaander van de Jehova's getuigen, waartoe de pleegouders behoren, in de toekomst het – nu al als te beperkt ervaren – contact met de minderjarige zal verliezen. Daarnaast heeft zij zorgen over hoe de minderjarige in de toekomst zal worden voorgelicht over het incident waarbij zij haar armpje heeft verloren. De

pleegouders ervaren onrust, omdat zij continu verantwoording moeten afleggen over alles wat zij beslissen over de minderjarige.

Beoordeling en motivering

Het hof beoordeelt eerst zijn rechtsmacht. Op grond van artikel 8 lid 1 Verordening Brussel II-bis betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid is de Belgische rechter bevoegd, omdat het kind haar gewone verblijfplaats heeft in België.

Op grond van artikel 12 lid 3 Brussel II-bis is het hof als Nederlandse rechter echter ook bevoegd: de minderjarige heeft een nauwe band met Nederland nu het meisje de Nederlandse nationaliteit heeft en de moeder haar gewone verblijfplaats in Nederland heeft. Verder hebben alle betrokkenen bij de rechtbank de bevoegdheid van de Nederlandse rechter uitdrukkelijk aanvaard en hebben dit in hoger beroep nogmaals bevestigd en bovendien aangegeven het zelfs niet wenselijk te achten dat de procedure in België zal worden voortgezet. Ten slotte acht het hof in het belang van het kind dat er nu een inhoudelijke beslissing wordt genomen op het verzoek van de moeder. Daarbij overweegt het hof dat het meisje vier jaar lang vanuit de Nederlandse instanties onder toezicht heeft gestaan van de gecertificeerde instelling en dat er in de Nederlandse procedures reeds uitvoerig onderzoek heeft plaatsgevonden. Het is niet wenselijk dat de Belgische instanties, gelet op een ander wettelijk systeem, dit onderzoek eventueel moeten overdoen.

Op grond van artikel 15 Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996 is Nederlands recht van toepassing.

Het hof is van oordeel dat het gezag van de moeder over de minderjarige dient te worden beëindigd. De minderjarige wordt nog steeds ernstig in haar ontwikkeling bedreigd; haar perspectief ligt inmiddels bij de pleegouders. Er is weliswaar tussen de moeder en haar dochter en tussen de moeder en de pleegouders een goed contact, maar er zijn ook zorgen over de gezondheidsproblemen van het meisje en de spanningen tussen betrokkenen. In zo'n situatie is het noodzakelijk dat alle betrokkenen in staat zijn om een goede samenwerking met elkaar aan te gaan gelet ook op de (medische) beslissingen die ten behoeve van de minderjarige moeten worden genomen.

Het hof meent dat er op dit moment onvoldoende basis is voor een dergelijke samenwerking en acht de moeder onvoldoende in staat om deze beslissingen voor minderjarige te kunnen nemen. Het hof vreest daarnaast dat behoud van het gezag van de moeder over minderjarige, de nodige spanningen tussen alle betrokkenen zal opleveren met als reëel risico dat deze de minderjarige niet ten goede komen en de fragiele band tussen betrokkenen teniet zullen doen.

Het hof wijst het verzoek om een neutrale instantie als voogd te benoemen af, omdat de pleegouders als opvoeders het beste zicht hebben op wat de minderjarige nodig heeft. Ook heeft het hof er voldoende vertrouwen in dat de pleegouders het belang van minderjarige voorop blijven stellen, ook in de relatie met de moeder. De benoeming van een derde, neutrale voogd zal de belangen van minderjarige niet beter dienen.

De grieven van de moeder slagen niet.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank tot beëindiging van het gezag van de moeder.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 28-07-2022

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2022:2648

Zaaknummer: 200.309.332_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Op verzoek van de rechthebbende vernietigt het hof de beschikking tot opheffing van het bewind en wijzigt het hof de grondslag van het bewind van verkwisting of problematische schulden naar lichamelijke of geestelijke toestand.

Feiten en omstandigheden

De bewindvoerder heeft op 26 april 2021 met instemming van de rechthebbende de kantonrechter verzocht om de grondslag van het bewind om te zetten naar lichamelijke en/of psychische gronden aangezien de problematische schulden van de rechthebbende inmiddels waren weggewerkt.

De kantonrechter heeft ondanks het uitdrukkelijke verzoek van de rechthebbende om onder bewind te blijven staan wegens zijn geestelijke toestand, het verzoek tot wijziging grondslag bewind afgewezen en het bewind per 1 maart 2022 opgeheven. De kantonrechter vond dat onvoldoende was gebleken dat een beschermingsmaatregel nog nodig was, mede omdat de rechthebbende via een zelfredzaamheidstraject kon leren zijn financiële zaken zelf te beheren.

Beoordeling en motivering

De rechthebbende heeft in het verleden ernstige psychische klachten gehad, onder meer als gevolg van financiële problemen. De spanningen en depressieve klachten zijn weer toegenomen door de onduidelijkheid voor rechthebbende of het bewind al dan niet in stand blijft. Hij is inmiddels weer onder behandeling van een psycholoog. De rechthebbende heeft een hoog stresslevel, is onvoldoende beslisvaardig en zijn nervositeit maakt dat hij ongeschikt is om zijn vermogen te beheren. Een minder ingrijpende maatregel zoals budgetbeheer is geen goede optie en de rechthebbende komt, vanwege zijn psychische toestand, aan een zelfredzaamheidstraject niet toe.

Bij de rechthebbende leeft de angst dat hij zonder bewind weer in de financiële problemen terechtkomt. Het bewind geeft hem rust. De bewindvoerder die na de opheffing van het bewind door de kantonrechter feitelijk is doorgegaan met zijn werkzaamheden, vindt, net als de rechthebbende, voortdurend van het bewind op gewijzigde grondslag noodzakelijk.

Het hof meent dat genoegzaam is gebleken dat de rechthebbende zijn vermogensrechtelijke belangen onvoldoende zelf kan behartigen en dat daarom voortzetting van het bewind noodzakelijk was en is. Verder meent het hof dat, gelet op bovenstaande overwegingen en de omstandigheid dat de rechthebbende zelf het ook eens is met de verzochte grondslag, het verzoek tot omzetting van het bewind naar lichamelijke en/of psychische gronden dient te worden toegewezen.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van de kantonrechter. Het hof wijzigt de grondslag van het bewind naar het in verband met lichamelijke of geestelijke toestand tijdelijk of duurzaam niet in staat zijn ten volle zijn vermogensrechtelijke belangen behoorlijk waar te nemen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 28-07-2022

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2022:2653

Zaaknummer: 200.303.005_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geen wijziging hoofdverblijf. Vervangende toestemming verhuizing moeder alsnog geweigerd vanwege ontbreken noodzaak. Geen uitbreiding zorgregeling, wel een vakantieregeling.

Feiten en omstandigheden

Uit de inmiddels verbroken relatie tussen de vader en de moeder is in 2020 een kind geboren. De vader heeft het kind erkend en de ouders oefenen gezamenlijk het ouderlijk gezag uit. Het hoofdverblijf van het kind is bij de moeder. De moeder is in 2020 met het kind verhuisd. In 2021 is in kort geding een voorlopige zorgregeling getroffen. Bij die beschikking heeft de rechter ook vervangende toestemming aan de moeder verleend om te verhuizen. De vader verzoekt het hof primair te bepalen dat de hoofdverblijfplaats van het kind bij hem zal zijn, en het verzoek om vervangende toestemming voor de verhuizing van de moeder alsnog af te wijzen. De vader voelt zich door de verhuizing buitenspel gezet.

Beoordeling en motivering

Ingevolge artikel 1:253a lid 1 BW kunnen geschillen omtrent de gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag aan de rechter worden voorgelegd. Daartoe behoort ook, gelet op artikel 1:253a lid 2 aanhef en sub b BW, het geschil over de hoofdverblijfplaats van een kind. De rechter neemt de beslissing die hem in het belang van het kind als wenselijk voorkomt. Met de rechtbank is het hof van oordeel dat de moeder voor het kind de belangrijkste hechtingsfiguur is, omdat zij het kind sinds haar geboorte verzorgt en opvoedt. Het is in het belang van het kind dit te bestendigen. De vader speelt ook een belangrijke rol, maar het hof ziet geen aanleiding om de hoofdverblijfplaats op dit moment te wijzigen.

Gezamenlijke gezagsuitoefening brengt mee dat de moeder voor het wijzigen van de woonplaats van het kind toestemming van de vader nodig heeft. Als de ouders het niet eens kunnen worden, neemt de rechter hierover een beslissing. Daarbij dient het hof – conform vaste rechtspraak van de Hoge Raad – alle omstandigheden in acht te nemen en alle belangen af te wegen. Hoewel het belang van de minderjarige een overweging van de eerste orde dient te zijn, kunnen andere belangen zwaarder wegen. Het gaat onder meer om: het recht en belang

van de verhuizende ouder en de vrijheid om zijn of haar leven opnieuw in te richten, de noodzaak om te verhuizen, de mate waarin de verhuizing is doordacht en voorbereid, de door de verhuizende ouder geboden alternatieven en maatregelen om de gevolgen van de verhuizing voor de minderjarige en de andere ouder te verzachten en/of te compenseren, de leeftijd van de minderjarige, de te overbruggen afstanden en de mate waarin de ouders in staat zijn tot onderlinge communicatie en overleg.

Anders dan de rechtbank, meent het hof dat de moeder de noodzaak voor de verhuizing niet heeft aangetoond. Dat lag wel op haar weg nu de vader gemotiveerd heeft betwist de moeder toestemming te hebben gegeven voor verhuizing met de minderjarige. De ouders hadden hun leven opgebouwd in de oorspronkelijke woonplaats. De moeder behaalde haar mavodiploma in die regio en stond in 2020 ingeschreven om te starten met een opleiding. Het kind zou naar een kinderdagverblijf in de buurt gaan. De moeder heeft niet betwist dat de vader had aangeboden dat zij na het verbreken van de relatie in de woning kon blijven wonen. De door de moeder gestelde mishandeling door de vader is niet komen vastgestaan. Hoewel begrijpelijk is dat de moeder in de buurt van haar familie wil wonen is dat op zichzelf genomen onvoldoende om de noodzaak voor de verhuizing aan te nemen.

Niet is gebleken van omstandigheden die het de moeder onmogelijk maken na twee jaar terug te verhuizen. De moeder kan haar studie ook in de andere regio volgen. Het kind is nog erg jong en nog niet zodanig geworteld dat zij een verhuizing niet zou aankunnen.

In geval van een geschil over de verdeling van zorg- en opvoedingstaken kan de rechter, gelet op artikel 1:377e BW in samenhang met artikel 1:253a lid 4 BW, een eerdere beslissing of een door de ouders onderling getroffen regeling wijzigen op grond dat nadien de omstandigheden zijn gewijzigd, of dat bij het nemen van de beslissing van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan.

De vader kan de zorgverdeling in hoger beroep aan de orde stellen. De vader heeft immers, als verzoeker in eerste aanleg, bij de rechtbank reeds een verzoek ingediend tot vaststelling van een zorgregeling. Hij kan van de beslissing van de rechtbank in beroep komen, ongeacht dat deze beslissing mede ingegeven was door de overeenstemming die er op dat moment tussen de ouders was. Het bepaalde in artikel 362 Rv staat hier niet aan in de weg.

Het hof begrijpt het verzoek van de vader zo, dat hij een uitbreiding van de zorgregeling wenst wanneer het hoofdverblijf van het kind niet bij hem wordt bepaald. Het hof wijst dit verzoek af voor wat betreft de reguliere regeling. Door de terugverhuizing van de moeder en het kind zal een nieuwe situatie ontstaan. Dat betekent dat de ouders sowieso nader in gesprek zullen moeten gaan over de invulling van het ouderschap en de zorgregeling. Het hof onderschrijft

het advies van de Raad voor de Kinderbescherming aan de ouders om hulp te zoeken voor de verbetering van de oudercommunicatie. Het hof stelt wel een regeling vast waarbij vakanties en feestdagen bij helften zullen worden verdeeld.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank ten aanzien van de hoofdverblijfplaats van het kind en de zorgregeling en stelt in aanvulling op de beschikking vast dat vakanties en feestdagen bij helften worden gedeeld. Het hof weigert alsnog de moeder vervangende toestemming te verlenen voor de verhuizing.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 28-07-2022

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2022:2655

Zaaknummer: 200.306.809_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bekrachtiging in hoger beroep van een vervangende toestemming tot inschrijving van de minderjarige op een basisschool (art. 1:253a lid 1 BW). Er is niet gebleken dat het belang van het kind dringend om een wijziging van deze situatie vraagt.

Feiten en omstandigheden

Ouders hebben gezamenlijk gezag over de minderjarige die in 2013 is geboren. De minderjarige had het hoofdverblijf bij de vader. De minderjarige woont echter sinds april 2021 bij de moeder. In oktober 2021 heeft de rechtbank bepaald dat de minderjarige daar zijn hoofdverblijfplaats heeft. Het door de vader daartegen ingesteld hoger beroep is nog bij het hof aanhangig.

De voorzieningenrechter heeft de moeder vervangende toestemming verleend om de minderjarige in te schrijven op de door haar gewenste basisschool. De minderjarige gaat sinds maart 2022 naar deze basisschool. De vader heeft tegen de vervangende toestemming hoger beroep ingesteld.

Beoordeling en motivering

Het hof neemt een beslissing ingevolge artikel 1:253a lid 1 BW, in het geschil inzake de gezamenlijke gezagsuitoefening over de inschrijving van een minderjarige op een basisschool.

Het hof overweegt dat nog niet te zeggen valt wanneer de eindbeslissing kan worden verwacht in het hoger beroep ten aanzien van het hoofdverblijf van minderjarige. In de huidige situatie waarin het hoofdverblijf van de minderjarige vooralsnog bij de moeder is bepaald, de minderjarige al zeer geruime tijd bij de moeder woont, heeft de minderjarige sinds maart 2022 een positieve start gemaakt op de (door de moeder gewenste) nieuwe basisschool in de buurt. Hij kan daar zelfstandig naartoe gaan, met minder reistijd en is beter in staat om dichtbij een sociaal leven op te bouwen.

Het hof oordeelt dat het belang van de minderjarige met zich meebrengt dat alleen wijziging in zijn situatie wordt gebracht wanneer zou blijken dat zijn belang dat dringend vraagt. Omdat

dit laatste niet is gebleken kan het beroep van de vader niet slagen.

Conclusie

Het hof bekrachtigt het vonnis in kort geding van de voorzieningenrechter.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 09-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2022:2754

Zaaknummer: 200.307.767_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Toewijzing adoptie gelijk geslacht na draagmoederschap ondanks negatief raadsadvies.

Feiten en omstandigheden

De verzoekers zijn met elkaar gehuwd. In verband met hun kinderwens hebben ze de belanghebbende – voor de tweede maal – bereid gevonden als draagmoeder. De (getrouwde) draagmoeder is zwanger geworden middels zelfinseminatie met zaadcelmateriaal van verzoeker 2. De minderjarige is voor de geboorte in mei 2021 met toestemming van de draagmoeder erkend door verzoeker 1. De draagmoeder is van rechtswege belast met het ouderlijk gezag. De minderjarige verblijft sinds zijn geboorte bij verzoekers.

De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) heeft geadviseerd om het verzoek ten aanzien van de adoptie af te wijzen. In het raadsrapport stelt de raad:

‘aangezien er geen sprake is van 100% genetische verwantschap aan wensouders en omdat er nog niet voldaan is aan één jaar verzorgingstermijn spreekt de Raad zich – conform beleid – negatief uit ten opzichte van de adoptie. Iedereen die een kind wil adopteren moet voldoen aan voorwaarden, waaronder de voorwaarde dat de aspirant adoptiefouder(s) het kind tenminste één jaar heeft/hebben verzorgd en opgevoed.’

De raad stelt dat de grond voor de verzorgingstermijn van één jaar drieledig is: de bestendigheid van de verzorging en opvoedingssituatie moet beoordeeld kunnen worden, waarbij getoetst wordt op rechtmatigheid; er moet kunnen worden vastgesteld of de gemaakte afspraken tijdens het proces voorafgaand aan de geboorte van het kind, waaronder afspraken over statusvoorlichting, worden nagekomen; de draagmoeder/draagouders hebben wettelijk één jaar de tijd om op hun beslissing tot afstand van het kind terug te komen.

Tijdens de mondelinge behandeling hebben partijen naar voren gebracht zeer aangeslagen en ontevreden te zijn over hoe de raad in onderhavige zaak te werk is gegaan. De draagmoeder heeft aangegeven dat partijen drie weken na de bevalling zijn bevraagd door de raadsonderzoeker over alle (4) kinderen. Dat er überhaupt een raadsonderzoek zou worden uitgevoerd was voor partijen onverwacht, zeker omdat voor het oudere kind er geen

raadsonderzoek heeft plaatsgevonden. Partijen hebben desalniettemin hun medewerking verleend, maar zagen geen reden om een DNA-onderzoek te laten verrichten, omdat voor alle partijen vaststaat hoe de minderjarige is verwekt. Het daaropvolgende negatieve advies ten aanzien van de adoptie was voor partijen onbegrijpelijk, in het bijzonder gelet op het feit dat partijen al een ouder kind door dezelfde draagmoederconstructie met dezelfde draagmoeder hebben. Naar aanleiding van het negatieve advies hebben partijen tevergeefs getracht in contact te komen met de raad. De raad heeft de reacties van de draagmoeder en verzoekers op het rapport enkel aan het raadsrapport toegevoegd. Verzoekers hebben naar voren gebracht dat zij niet om een onderzoek hebben gevraagd en dat de dienstverlening van de raad te wensen heeft overgelaten. Juist nu er geen communicatie met de raad mogelijk was vinden partijen het in het belang van de minderjarige dat ook wordt vastgelegd hoe partijen gezamenlijk hun best hebben gedaan om alles goed te regelen ten aanzien van zijn ontstaansgeschiedenis en de juridische vertaling daarvan. Nadat partijen geen contact konden leggen met de raad over de inhoud van het raadsrapport hebben zij zich genooddaakt gevoeld om alles zelf te documenteren, hetgeen veel energie heeft gekost. Het vorenstaande heeft ertoe geleid dat partijen zich niet gehoord hebben gevoeld door de raad. Daarnaast is het onbegrijpelijk dat de raad als voorwaarde stelt dat de wensouders voor 100% genetisch verwant zouden moeten zijn aan de minderjarige. Op deze manier zouden twee mannen nooit een kind kunnen adopteren in Nederland. De zittingsvertegenwoordiger van de raad heeft tijdens de mondelinge behandeling aangevoerd dat er geen enkel beletsel is tegen toewijzing van de verzoeken. De zittingsvertegenwoordiger betreurt de gang van zaken en begrijpt dat alle betrokken ouders boos zijn.

Verzoek, beoordeling en motivering

Het verzoek betreft het belasten van verzoeker 1 met het eenhoofdig gezag over de minderjarige en de adoptie uit te spreken voor verzoeker 2 met dien verstande dat de familierechtelijke betrekking tussen de minderjarige en verzoeker 1 in stand blijft en dat verzoekers na de adoptie gezamenlijk het gezag over de minderjarige uitoefenen. De draagmoeder stemt in met de verzoeken van de wensouders.

Relatieve bevoegdheid

Op grond van artikel 265 Rv is in zaken betreffende minderjarigen bevoegd de rechter van de woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats in Nederland, van het werkelijke verblijf van de minderjarige. Op grond van artikel 1:12 BW volgt de woonplaats van de minderjarige de woonplaats van degene die belast is met het gezag. Nu de draagmoeder woonachtig is in woonplaats 2, is de rechtbank Amsterdam in beginsel onbevoegd om van het verzoek kennis te nemen. Nu verzoekers kiezen voor de rechtsmacht van de rechtbank Amsterdam en wensen

dat de zaak niet wordt verwezen naar de bevoegde rechtbank, acht de rechtbank zich bevoegd kennis te nemen van het onderhavige verzoek.

Ten aanzien van het gezag overweegt de rechtbank dat uit artikel 1:253c BW volgt dat de tot het gezag bevoegde vader van het kind die nimmer het gezag met de moeder heeft uitgeoefend, de rechtbank kan verzoeken de ouders met het gezamenlijk gezag dan wel hem alleen met het gezag te belasten. Wanneer de andere ouder het gezag over het kind uitoefent, wordt het verzoek om de tot het gezag bevoegde ouder alleen met het gezag te belasten slechts ingewilligd indien de rechtbank dit in het belang van het kind wenselijk oordeelt. Uit de stukken en hetgeen ter mondelinge behandeling is besproken is gebleken dat de zwangerschap vanaf het begin gericht was op het ouderschap van de wensouders. De draagmoeder heeft eerder de draagmoederrol voor de wensouders vervuld en de minderjarige is gelijk na de geboorte opgenomen in het gezin van de wensouders. De minderjarige wordt sindsdien door hen opgevoed en verzorgd. De rechtbank oordeelt dat het in het belang van de minderjarige is dat verzoeker 1 met het eenhoofdig gezag over de minderjarige wordt belast en zal aldus beslissen.

Ten aanzien van adoptie overweegt de rechtbank dat uit artikel 1:227 lid 2 BW volgt dat een verzoek tot adoptie, onder de omstandigheden in dit geval – waarin verzoeker 2 de levensgezel is van verzoeker 1 – slechts kan worden gedaan indien hij ten minste drie aaneengesloten jaren onmiddellijk voorafgaand aan de indiening van het verzoek met verzoeker 1 heeft samengeleefd. Naar aanleiding van de stukken en hetgeen ter mondelinge behandeling besproken blijkt dat verzoekers meer dan drie jaar samenleven, zodat aan deze voorwaarde is voldaan. De minderjarige is middels een draagmoederconstructie verwerkt (zelfinseminatie met zaadcelmateriaal van verzoeker 2). Dit levert dezelfde (on)zekerheid over genetische afstamming als bij andere kinderen, geboren uit twee ouders van verschillend geslacht. Een DNA-onderzoek, zoals de raad verlangt, is onder deze omstandigheden niet nodig. De ouders hebben de rechtbank ervan overtuigd dat zij de minderjarige, wanneer de tijd daartoe aanbreekt, zullen inlichten omtrent zijn ontstaansgeschiedenis. Daarnaast dient volgens strikte hantering van de wet de verzorgingstermijn van één jaar zoals bedoeld in artikel 1:288 lid 1 onder f BW in acht te worden genomen. De minderjarige is direct na de geboorte opgenomen in het gezin van verzoekers. Het verzoekschrift is echter ingediend in september 2021, waardoor ten tijde van de indiening van het verzoek niet is voldaan aan de verzorgingstermijn van één jaar. De rechtbank ziet in het onderhavige geval geen aanleiding om het negatieve raadsadvies te volgen. De gestelde termijn is naar het oordeel van de rechtbank – zoals de rechtbank in vele eerdere beschikkingen al heeft overwogen – met name bedoeld om in het belang van de te adopteren minderjarige de bestendigheid van de verzorging en opvoeding van de minderjarige door de adoptiefouders te toetsen. Zeker gelet

op het feit dat de draagmoeder al eerder de rol van draagmoeder voor de wensouders heeft vervuld, staat de bestendigheid van de verzorging en opvoeding van de wensouders niet ter discussie. De rechtbank zal daarom geen consequenties verbinden aan het feit dat verzoeker 2 de minderjarige ten tijde van de indiening van het verzoekschrift nog geen jaar heeft verzorgd. Op grond van de vorenstaande feiten en omstandigheden stelt de rechtbank vast dat aan de voorwaarden genoemd in artikel 1:227 en 1:228 BW is voldaan. Tevens staat vast en is voor de toekomst redelijkerwijs te voorzien dat de minderjarige niets meer van de draagmoeder in de hoedanigheid van ouder te verwachten heeft.

De rechtbank hecht er nog aan het volgende op te merken. Alle vier de betrokken volwassenen – te weten de wensouders, de draagmoeder en haar partner – gaven tijdens de mondelinge behandeling aan enorm gegriefd te zijn, zich beledigd en onheus bejegend te voelen en ook boos en verdrietig te zijn daar waar blijdschap om de komst van een gezond kind meer voor de hand zou liggen. Deze reacties zijn niet alleen ingegeven door het negatieve advies van de raad maar door ook de behandeling en de werkwijze tijdens het onderzoek. De rechtbank heeft begrip voor de boosheid en frustratie van deze betrokkenen. Zonder toelichting – die ontbreekt in de rapportage – valt niet in te zien waarom deze ouders, die zonder enige problemen en bemoeienis van de raad een eerder kind op de wereld hebben gezet, nu onderwerp zijn geworden van een raadsonderzoek waar ook nog eens een negatief advies uitkomt. De raad heeft in de rapportage ook niet aangegeven wat er vervolgens met de minderjarige zou moeten gebeuren. De rechtbank spreekt de hoop en verwachting uit dat de raad de gevolgde werkwijze intern evalueert.

Conclusie

De rechtbank belast verzoeker 1 met de uitoefening van het gezag over de minderjarige en spreekt uit de adoptie van de minderjarige door verzoeker 2. De familierechtelijke betrekking van de minderjarige en verzoeker 1 blijft in stand en verzoekers zijn belast met het gezamenlijk gezag vanaf het moment dat de beslissing betreffende de adoptie in kracht van gewijsde is gegaan. De rechtbank draagt de griffier op, nadat deze beschikking in kracht van gewijsde is gegaan, een afschrift van deze beschikking te zenden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente en gelast de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente een latere vermelding van de adoptie aan de daarvoor in aanmerking komende akte toe te voegen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 16-06-2022

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2022:4799

Zaaknummer: C/13/707643 / FA RK 21-6000

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bewind en mentorschap. Afwijking van zowel de uitdrukkelijke voorkeur van betrokkene alsook van het wettelijk uitgangspunt dat bij voorkeur de echtgenoot van betrokkene tot bewindvoerder/mentor wordt benoemd. Het hof is niet ervan overtuigd dat de echtgenoot van betrokkene de plicht tot het afleggen van rekening en verantwoording als bewindvoerder voldoende begrijpt. Ook bestaat het gevaar dat de emotionele betrokkenheid van de echtgenoot in strijd kan komen met de financiële belangen van betrokkene.

Feiten en omstandigheden

De kantonrechter heeft een bewind ingesteld over de goederen die betrokkene (zullen) toebehoren, alsmede een mentorschap ten behoeve van haar ingesteld, met benoeming van twee bewindvoerders en een mentor. Betrokkene verzoekt, met vernietiging van de bestreden beschikking, de inleidende verzoeken tot onderbewindstelling en mentorschap af te wijzen. Subsidiair verzoekt zij haar echtgenoot tot bewindvoerder en mentor te benoemen.

Beoordeling en motivering

Op grond van artikel 1:431 lid 1 BW kan de rechter een bewind instellen over één of meer van de goederen, die een meerderjarige als rechthebbende toebehoren of zullen toebehoren, indien de meerderjarige tijdelijk of duurzaam niet in staat is ten volle zijn vermogensrechtelijke belangen behoorlijk waar te nemen, als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand, dan wel verkwisting of het hebben van problematische schulden. Daarnaast kan de rechter op grond van artikel 1:450 lid 1 BW ten behoeve van een meerderjarige een mentorschap instellen, indien de meerderjarige als gevolg van zijn geestelijke of lichamelijke toestand tijdelijk of duurzaam niet in staat is of bemoeilijkt wordt zijn belangen van niet-vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen.

Op grond van artikel 1:435 lid 3 BW volgt de rechter bij de benoeming van de bewindvoerder de uitdrukkelijke voorkeur van de betrokkene, tenzij gegronde redenen zich tegen zodanige

benoeming verzetten. Artikel 1:452 lid 3 BW bevat een vergelijkbare bepaling voor de benoeming van de mentor.

Betrokkene betoogt dat de kantonrechter ten onrechte de onderbewindstelling en het mentorschap heeft ingesteld. Zij betwist dat zij niet meer in staat is haar vermogensrechtelijke en niet-vermogensrechtelijke belangen behoorlijk waar te nemen. Mocht het hof de maatregelen wel noodzakelijk vinden, dan heeft benoeming van haar echtgenoot tot bewindvoerder en mentor haar uitdrukkelijke voorkeur. Het contact met de bewindvoerders en mentor ervaart zij als zeer onprettig.

Het hof overweegt als volgt.

Betrokkene verblijft sinds 2008 in een woonzorgcentrum van de Stichting. Daar heeft zij in 2016 haar huidige partner leren kennen. Betrokkene en haar partner (die elders een eigen woning heeft) brengen sindsdien samen hun dagen door. Daarnaast zorgt haar partner voor betrokkene en helpt haar met haar financiën. In 2016 hebben de financiën van betrokkene geleid tot een aantal confrontaties tussen haar zoon en haar partner. Sindsdien heeft betrokkene geen contact meer met haar zoon. In verband met de cognitieve achteruitgang van betrokkene heeft de Stichting in mei 2021 bij de kantonrechter een verzoek tot onderbewindstelling en mentorschap ten behoeve van betrokkene ingediend, met het verzoek haar partner te benoemen tot bewindvoerder en mentor. Nadat de zoon van betrokkene blijf gaf van bezwaar tegen benoeming van de partner, heeft de Stichting haar verzoek gewijzigd en benoeming van een onafhankelijke bewindvoerder en mentor verzocht. In september 2021 hebben betrokkene en haar partner een bedrag van € 2.600 van de bankrekening van betrokkene opgenomen. In december 2021 zijn betrokkene en haar partner getrouwd.

Het hof heeft kunnen constateren dat de echtgenoot en de zoon van betrokkene, de Stichting, de mentor en de bewindvoerders het erover eens zijn dat betrokkene zeer afhankelijk is van hulp van anderen en niet meer in staat is zelfstandig haar (vermogensrechtelijke) belangen te behartigen.

Aan het hof ligt de vraag voor of die belangen kunnen worden behartigd door haar echtgenoot – en zo ja, of dit op informele wijze kan of op formele wijze moet – of dat dit door een professional moet worden gedaan en – in dat geval – of de aangestelde bewindvoerders en mentor kunnen aanblijven.

De echtgenoot van betrokkene zorgt met veel liefde voor haar en lijkt het beste met haar voor te hebben. Ook komt echter het beeld naar voren van een zeer betrokken echtgenoot, die vanuit emotie handelt en beslissingen neemt. Zo heeft hij verklaard dat de geldopnames in september 2021 zijn gedaan om te voorkomen dat dit geld in handen zou vallen van de zoon

van betrokkene. De zoon beschikt echter niet over een bankpas van deze rekening en er is al jaren geen contact meer met hem. Over het opgenomen geld heeft de echtgenoot verklaard dat dit op een verantwoorde manier is uitgegeven. Op de vraag van het hof of hij daarover contact heeft opgenomen met de bewindvoerder, heeft de echtgenoot geantwoord dat hij dat niet heeft gedaan, omdat hij in een gesprek met de bewindvoerder voor dief is uitgemaakt. In plaats van zoeken naar een oplossing voor de ontstane situatie – zo nodig onder aflegging van verantwoording over voornoemde geldopnames – kiest de echtgenoot ervoor het contact met de bewindvoerder uit de weg te gaan. Het hof acht dit niet in het belang van betrokkene.

Ook waar het de niet-vermogensrechtelijke belangen van betrokkene betreft, wordt dezelfde houding van de echtgenoot gezien. Zoals de Stichting naar voren heeft gebracht, gaat de mentale gezondheid van betrokkene achteruit. Voor de Stichting wordt daardoor ook de noodzaak van een mentor, met wie zij kan overleggen over de zorg voor betrokkene, steeds groter. Het is de Stichting echter gebleken dat de afspraken voortvloeiend uit het multidisciplinair overleg niet altijd even goed worden nagekomen door de echtgenoot.

Het voorgaande onderstreept de noodzaak van de beschermingsmaatregelen en van uitvoering daarvan door een onafhankelijke derde. Aannemelijk is dat de echtgenoot door zijn emotionele betrokkenheid zo nu en dan de belangen van betrokkene uit het oog verliest. Op grond van het voorgaande is het hof – net als de kantonrechter – van oordeel dat de gronden voor onderbewindstelling en instelling van een mentorschap ten tijde van de bestreden beschikking aanwezig waren en dat deze gronden ook nu nog aanwezig zijn. Daarnaast ziet het hof op grond van al het hiervoor overwogene aanleiding om zowel af te wijken van de uitdrukkelijke voorkeur van betrokkene alsook van het wettelijk uitgangspunt dat bij voorkeur de echtgenoot tot bewindvoerder/mentor wordt benoemd. Net als de kantonrechter is het hof niet ervan overtuigd dat de echtgenoot de plicht tot het afleggen van rekening en verantwoording als bewindvoerder voldoende begrijpt. Tevens bestaat het gevaar dat zijn emotionele betrokkenheid in strijd kan komen met de financiële belangen van betrokkene. Voorts is het hof van oordeel dat ook de niet-vermogensrechtelijke belangen van betrokkene beter worden beschermd in het geval een onafhankelijke derde uitvoering geeft aan het mentorschap. Het hof is voorts van oordeel dat betrokkene haar bezwaar tegen benoeming van de bewindvoerders en van de mentor, niet voldoende heeft onderbouwd. Nu het hof ook overigens niet is gebleken van bezwaren tegen de bewindvoerders en de mentor, zal het hof deze benoemingen in stand laten.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de beschikking waarvan beroep en wijst af het in hoger beroep meer of anders verzochte.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 16-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:2327

Zaaknummer: 200.305.397/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Jeugdbeschermingsrecht. De kinderrechter wijst het verzoek tot ondertoezichtstelling van de Raad voor de Kinderbescherming af. De vader verzoekt in hoger beroep alsnog een (verlenging van de) ondertoezichtstelling gericht op contactherstel. Het gerechtshof wijst het verzoek af omdat de ondertoezichtstelling hierbij geen ‘meerwaarde’ heeft.

Feiten en omstandigheden

De minderjarige is geboren uit de (inmiddels verbroken) relatie tussen de moeder en de vader. De vader heeft het kind erkend. Het ouderlijk gezag wordt uitgeoefend door de moeder, bij wie het kind woont. De kinderrechter heeft bij (tussen)beschikking op 12 augustus 2021 het kind voor zes maanden onder toezicht gesteld en de beslissing voor de overige zes maanden aangehouden. De kinderrechter heeft in de bestreden beschikking het resterende deel van het verzoek tot ondertoezichtstelling van de minderjarige afgewezen.

De man verzoekt de bestreden beschikking te vernietigen en het resterende deel van het verzoek toe te wijzen. De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) heeft zich in een brief gerefereerd aan het oordeel van het hof en berust in de overwegingen van de kinderrechter. De vrouw verzoekt de man niet-ontvankelijk te verklaren, dan wel het verzoek af te wijzen en de bestreden beschikking te bekrachtigen.

Beoordeling en motivering

De standpunten

De vader stelt dat de ondertoezichtstelling noodzakelijk is, omdat de vader door de moeder volledig uit het leven van de minderjarige wordt verbannen. Dit is zeer belastend voor de minderjarige en zij wordt hierdoor in haar ontwikkeling bedreigd. De vader stelt dat er zicht moet komen op de hulpverlening voor het kind en maakt zich zorgen over de zelfbepalende wijze waarop zij zich verzet tegen contactherstel.

De raad heeft ter zitting toch meer zorgen in de ontwikkeling van de minderjarige

gesignaleerd en bepleit opnieuw te kijken naar de doelen van de ondertoezichtstelling. Door de houding en opstelling van de volwassenen om de minderjarige heen ontstaat er een situatie waarin zij gedwongen wordt om te kiezen, met het risico dat ze klem en verloren raakt tussen de ouders. De minderjarige draagt nu een verantwoordelijkheid die niet bij haar hoort te liggen. De raad bepleit daarom ter zitting het verzoek alsnog toe te wijzen.

De moeder stelt dat de vader nooit een rol heeft gespeeld in het leven van de minderjarige en het zelf heeft laten afweten. De minderjarige heeft duidelijk aangegeven geen contact te wensen.

Beoordeling

Het hof verwijst naar artikel 1:255 lid 1 BW inzake de ondertoezichtstelling door de kinderrechter en artikel 1:255 lid 2 BW, wat bepaalt dat zowel de raad als een ouder – indien de raad niet tot indiening overgaat – bevoegd zijn om een verzoek tot ondertoezichtstelling te doen.

Het hof overweegt dat de raad geen hoger beroep heeft ingesteld tegen de bestreden beschikking en zijn verzoek tot toewijzing van het resterende deel van het inleidende verzoek niet heeft gehandhaafd. De vraag is of de vader in hoger beroep alsnog een toewijzing van dat resterende deel kan verzoeken. Het hof is van oordeel dat een redelijke en praktijkgerichte uitleg van de ‘rangregeling’ in artikel 1:255 lid 2 BW meebrengt dat de vader bevoegd was om het (inleidende) verzoek van de raad over te nemen en tot het zijne te maken, nadat de raad het had laten varen. Dit is niet in strijd met het verbod op het doen van een zelfstandig verzoek, aangezien de verzoeken gelijk zijn.

Het hof is van oordeel dat het voortduren van de ondertoezichtstelling naar verwachting geen meerwaarde zal hebben in het tot stand brengen van contact tussen de minderjarige en haar vader, en er dus niet toe zal leiden dat zij de mogelijkheid krijgt een actueel beeld van haar vader en zijn intenties te vormen. De huidige ondertoezichtstelling was gericht op het tot stand brengen van contact, maar gebleken is dat in het gedwongen kader hier onvoldoende resultaat in is geboekt. De weerstand bij moeder en de minderjarige is groter geworden. Het hof verwijst daarnaast naar het feit dat de minderjarige nu wel contact heeft met een kindercoach, wat wel ondersteund wordt door de moeder.

Het hof overweegt dat de minderjarige haar beeld van haar vader niet zal kunnen bijstellen wanneer de ouders het belang hiervan niet gezamenlijk onderstrepen. De moeder speelt, omwille van de afwezigheid van de vader, een grote rol in het stimuleren van contact. Dit is van belang voor een gezonde identiteitsontwikkeling van de minderjarige en de moeder dient dit derhalve te stimuleren. Daarnaast dient zij eveneens de minderjarige te leren dat zij er als

moeder is om voor haar te zorgen, zodat de minderjarige niet de behoefte heeft haar eigen zaakjes te regelen op een grensoverschrijdende wijze.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking. Hoewel er grote zorgen blijven bestaan over de identiteitsontwikkeling van de minderjarige, zal voortzetting van de ondertoezichtstelling niet de noodzakelijke inzichten afdwingen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 16-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:2336

Zaaknummer: 200.310.301/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Genderneutrale geslachtsregistratie. Verzoek om toevoeging latere vermelding aan geboorteakte van wijziging geslacht in een 'X'. Non-binair.

Feiten en omstandigheden

Op de geboorteakte van verzoeker staat hij vermeld als 'zoon van'. Hij verzoekt de ambtenaar van de burgerlijke stand te gelasten om aan de geboorteakte een latere vermelding toe te voegen van de wijziging van het geslacht in die zin dat het geslacht 'X' zal zijn.

Beoordeling en motivering

Door een vermelding 'X' als geslacht zou de juridische situatie voor verzoeker in overeenstemming zijn met zijn innerlijke genderbeleving.

De Hoge Raad heeft in zijn uitspraak van 4 maart 2022 (ECLI:NL:HR:2022:336) afgezien van beantwoording van prejudiciële vragen over geslacht neutrale registratie op een geboorteakte. Hij stelt dat wetgeving met betrekking tot dit onderwerp in voorbereiding is en in de nabije toekomst te verwachten valt. Hij oordeelt dan ook dat beantwoording van de prejudiciële vragen op dit moment zijn rechtsvormende taak te buiten gaat. Hij oordeelt voorts dat zolang er geen wettelijke regeling is, het aan de rechter is om in elke concrete zaak aan de hand van aard en inhoud van het verzoek en de verdere omstandigheden van het geval te beslissen, met inbegrip van de mogelijkheid om de beslissing op het verzoek aan te houden.

Van verzoeker kan niet worden verwacht dat hij wacht op het wetgevingsproces. De rechtbank zal dus onder verwijzing naar de uitspraak van de Hoge Raad de zaak beoordelen aan de hand van aard en inhoud van het verzoek en de verdere omstandigheden.

De rechtbank deelt de overwegingen van de door verzoeker aangehaalde uitspraken van de rechtbanken Limburg, Noord-Nederland en Utrecht voor zover daarin een maatschappelijke en (internationaal) juridische erkenning van een neutrale geslachtelijke identiteit wordt aangenomen. Vervolgens wordt overwogen dat het aan de wetgever is om te voorzien in regelgeving over neutrale geslachtsaanduiding. Ten slotte wordt in die uitspraken ervoor

gekozen om (in een latere vermelding) in de geboorteakte op te nemen dat ‘het geslacht niet kan worden vastgesteld’ onder verwijzing naar artikel 1:19d BW. De rechtbank kan zich niet verenigen met deze oplossing. Artikel 1:19d BW ziet immers op het geval dat na de geboorte het (fysieke) geslacht van een kind twijfelachtig is en blijft, terwijl hier sprake is van een non-binaire genderidentiteit.

De rechtbank is van oordeel dat het onderhavige verzoek op dezelfde wijze moet worden benaderd als die welke is omschreven in artikel 1:28a-c BW, voor mensen die de – door een deskundige getoetste en onderschreven – overtuiging hebben tot ‘het andere geslacht’ te behoren. Deze artikelen voorzien niet in de mogelijkheid om te kiezen voor een non-binaire geslachtsaanduiding, waarmee in deze artikelen een ongerechtvaardigd onderscheid wordt gemaakt tussen personen die de overtuiging hebben tot het andere geslacht te behoren en personen die de overtuiging hebben buiten de exclusief mannelijke of vrouwelijke geslachtsaanduiding te vallen (non-binair). De rechtbank wijst op de wet van 30 augustus 2019 tot wijziging van de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB) ter nadere invulling van het verbod om ongeoorloofd onderscheid te maken op grond van geslacht (*Stb.* 2019, 302, in werking getreden op 1 november 2019). Bij deze wet is de AWGB in die zin gewijzigd dat onder ‘onderscheid op grond van geslacht’ mede wordt verstaan ‘onderscheid op grond van geslachtskenmerken, genderidentiteit en genderexpressie’ (art. 1 lid 2 AWGB). In de memorie van toelichting op deze wet (Kamerstuk 34650, nr. 3) wordt aangegeven dat het wetsvoorstel mede is ingegeven ter emancipatie van de groep mensen die zich niet wil conformeren aan of wil identificeren met de bestaande binaire categorieën (man of vrouw).

Daarnaast houdt de rechtbank rekening met artikel 8 EVRM (bescherming privéleven). In 2003 heeft het EHRM reeds bevestigd dat het recht op genderidentiteit en persoonlijke ontwikkeling een fundamenteel element van artikel 8 EVRM vormt en genderidentiteit een van de meest intieme aspecten van het privéleven en een van de meest wezenlijke elementen van zelfbeschikking vormt (EHRM 12 juni 2003, ECLI:CE:ECHR:2003:0612JUD003596897, par. 69 en 73 (*Van Kück/Duitsland*)). Ingevolge deze uitspraak is ontzegging van een geslachtsregistratie overeenkomstig de innerlijke overtuiging in strijd met artikel 8 EVRM.

Verzoeker heeft een ‘deskundigen verklaring transgender’ – zoals bedoeld in artikel 1:28a BW – van een psycholoog overgelegd. De psycholoog merkt op dat verzoeker er blijk van heeft gegeven wijziging van de vermelding van het geslacht in de akte van geboorte weloverwogen te blijven wensen.

De rechtbank oordeelt dat er in deze zaak aan de vereisten van artikel 1:28a BW is voldaan. De rechtbank zal de ambtenaar van de burgerlijke stand op grond van artikel 1:28b BW gelasten aan de akte van geboorte van verzoeker een latere vermelding toe te voegen van wijziging van

het geslacht, waarbij het gewijzigde non-binaire geslacht zal worden aangeduid met een 'X' zoals verzocht.

Conclusie

De rechtbank beslist zoals hierboven is overwogen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 12-07-2022

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2022:4835

Zaaknummer: C/13/711702 / FA RK 21-8119

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bijzondere omstandigheden maken dat weigering van adoptie vanwege de meerderjarigheid van betrokkene een ongeoorloofde inbreuk op family life is.

Feiten en omstandigheden

Meerderjarige is geboren in 1998. In 2006 werden meerderjarige, haar zus en haar twee broers onder toezicht gesteld en uit huis geplaatst. Verzoekers hebben meerderjarige ontmoet toen zij in een gezinshuis verbleef. Nadat het gezinshuis sloot, is meerderjarige bij verzoekers komen wonen. Zij hebben toen de verzorging en opvoeding van meerderjarige als pleegouders op zich genomen. Van 2013 tot 2018 stond meerderjarige ingeschreven op het adres van verzoekers. Zij woont sindsdien zelfstandig.

Verzoek, beoordeling en motivering

Verzoekers verzoeken de rechtbank de adoptie van meerderjarige door hen uit te spreken en te verstaan dat de geslachtsnaam van meerderjarige hetzelfde zal blijven. Meerderjarige staat achter het verzoek. Volgens verzoekers is er sprake van bijzondere omstandigheden die rechtvaardigen dat de adoptie ondanks haar meerderjarigheid wordt uitgesproken.

De rechtbank overweegt dat niet voldaan is aan de in artikel 1:228 lid 1 onder a BW gestelde voorwaarde dat het kind op de dag van de indiening van het verzoekschrift minderjarig is. Op grond van de nationale wetgeving is adoptie dan ook niet mogelijk. Volgens vaste jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) is het recht op adoptie niet een van de door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) beschermde rechten. Dat adoptie niet mogelijk is wanneer niet wordt voldaan aan de in de nationale wetgeving vastgestelde voorwaarden, kan in beginsel niet worden aangemerkt als een ongeoorloofde inbreuk op het recht op family life. Ook de Hoge Raad heeft beslist dat aan artikel 8 EVRM niet het recht kan worden ontleend om een kind te adopteren zonder dat wordt voldaan aan de nationale eisen voor adoptie. Maar onder zeer bijzondere omstandigheden kan toch voorbij worden gegaan aan het minderjarigheidsvereiste. Het gaat dan om uitzonderlijke gevallen, waarin de weigering van de

adoptie vanwege enkel de meerderjarigheid een ongeoorloofde inbreuk op het door artikel 8 EVRM beschermde gezins- en familieleven met zich mee zou brengen.

Volgens de rechtbank is sprake van zo'n situatie. Verzoekers hebben gedurende een lange periode meerderjarige verzorgd en opgevoed. Zij zijn bij meerderjarige betrokken sinds haar negende. Toen verzoekers en meerderjarige in gezinsverband leefden, is er tussen hen een ouder-kindrelatie ontstaan. Hierna is nauw contact blijven bestaan. Er is sprake van een sterke emotionele band tussen verzoekers en meerderjarige. Het is begrijpelijk dat gedurende de minderjarigheid van meerderjarige geen adoptieverzoek is gedaan. Er was toen immers sprake van een pleegouders-pleegkindrelatie, waarbij niet wordt aangestuurd op een duurzame familierechtelijke band. Verzoekers wisten niet zeker of meerderjarige bij hen zou blijven wonen en zij had al een biologische vader.

De rechtbank benadrukt dat de vader het adoptieverzoek niet heeft tegengesproken. Meerderjarige heeft geen contact met hem. Zij heeft niets meer van haar vader in de hoedanigheid van ouder te verwachten. De vader heeft verzoekers ervoor bedankt dat zij met de adoptie meerderjarige willen ondersteunen. Verder zetten verzoekers zich ervoor in om het contact tussen meerderjarige en haar zus te bevorderen. Meerderjarige onderhoudt zelf contact met haar broer.

Gelet op het voorgaande, stelt de rechtbank vast dat verzoekers al geruime tijd een ouderrol voor meerderjarige vervullen en haar ondersteunen, zowel in haar ontwikkeling als bij het onderhouden van contact met haar biologische familie. Meerderjarige en verzoekers hebben een zwaarwegend belang bij het tot stand brengen van een familierechtelijke band met elkaar. Meerderjarige wil haar geslachtsnaam behouden vanuit praktisch oogpunt. Dit doet niets af aan haar wens geadopteerd te worden.

Conclusie

De rechtbank spreekt de adoptie van meerderjarige door verzoekers uit, omdat er sprake is van dusdanig bijzondere omstandigheden dat een weigering van de adoptie een ongeoorloofde inmenging zou opleveren in het bestaande familie- en gezinsleven van meerderjarige en verzoekers.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 07-04-2022

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2022:4820

Zaaknummer: C/05/397329 / FZ RK 21/3505

Wetsartikelen: